

АДВОКАТСКА КОМОРА НИШ

Ул.Генерала Боже Јанковића бр.1, спрат III стан бр.19,18000 - Ниш

Телефон/факс: 018/248-590, 018/511-946

Мејл advokatskakomora_nis@mts.rs

НОВИ СИСТЕМ ПАУШАЛНОГ ОПОРЕЗИВАЊА АДВОКАТА

Министарство финансија РС доставило је АК Србије на мишљење Предлог уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање, која предвиђа нови систем паушалног опорезивања адвоката. УО АК Србије је образовао радну групу за пореско питање коју чине сви председници адвокатских комора у саставу АК Србије. Гадна група је на основу „Анализа ефеката новог система паушалног опорезивања адвоката“ коју је сачинио порески експерт ангажован од АКС заузела став да „нови систем“ дугорочно уређује опорезивања адвоката на један транспарентан, предвидив и правичан начин.

Радна група је донела одлуку да се Предлог уредбе и Анализа ефеката достави путем е-маила свим адвокатима и да се постави на сајтове свих адвокатских комора. Поред тога, организовани су окружни столови 14.10.2019. године у Нишу, 15.10.2019. године у Београду, 16.10.2019. године у Чачку, 17.10.2019. године у Новом Саду на којима је учествовало по 50-60 адвоката који су кроз живу дискусију сагледали предложене решења. На Скупштини АКС одржаној 19.10.2019. године председник је у оквиру извештаја о раду упознао делегате са новим системом паушалног опорезивања и свим активностима које су предузете поводом овог питања, након чега је Скупштина АКС усвојила извештај о раду УО АКС у целости.

На Другом адвокатском саветовању на Златибору у организацији АК Београда, у оквиру панела „Нови систем паушалног опорезивања адвоката“ учесницима саветовања обратили су се г.Славица Савићић, државни секретар Министарства финансија, г.Драган Демировић, помоћник министра финансија и руководилац сектора за фискални систем и г.Светлана Јовановић саветник у Кабинету председнице Владе и руководилац јединице за имплементацију стратешких пројеката. У оквиру панел дискусије која је трајала два сата учесницима је пружена прилика да им сва спорна питања разјасни предлагач прописа. Општи је закључак да су предложена решења повољна за адвокатуру јер обезбеђује већу предвидивост и правичност код висине пореских обавеза.

У протеклих пет година висина паушалног пореза адвокатима је била замрзнута у номиналном износу, а сваке године се преговарало са Министарством финансија да се овакво стање продужи и у наредној години. У континуираном преговарачком процесу представници државне власти су били у позицији да у сваком моменту иницирају кризу у адвокатури одмрзвањем проблема који није трајно решен, већ је такорећи „стављен са стране“. Поред тога, није било реално очекивати да овакво стање може трајати заувек и да је могуће да 2023. године адвокати плаћају порез у истој висини која је замрзнута десет година пре тога.

Због тога је у преговорима са Министарством финансија дефинисано – које циљеве адвокатура жели постићи:

- да се успостави дугорочан и предвидив систем паушалног опорезивања у којем адвокати не би на крају сваке године „ишчекивали“ колико ће им бити повећане пореске обавезе
- да се висина пореских обавеза утврђује на основу јасних и проверљивих критеријума
- да поступак утврђивања висине пореске обавезе буде поједностављен тако да искључи волунтаризам: пореских инспектора и сваку дискрецију приликом примене критеријума
- да висине пореских обавеза адвоката буду правичне тако да адвокати у истој ситуацији плаћају пореске обавезе у истој претпостављеној висини
- да повећање обавеза не буде знатно и да излазак из периода петогодишње хибернације буде постепено, као и да адвокати знају колико ће им се обавезе повећати у наредном периоду

Након анализе ефеката предлога уредбе констатовано је да су дефинисани циљеви остварени и да се уредбом успоставља систем опорезивања који ће бити једнак за све, тако што нас враћа у економску стварност и уједначава пореске обавезе адвоката са исте општине/града. Нови систем предвиђа поједностављен начин утврђивања висине пореске обавезе - на основу јасних критеријума дефинисаних самом Уредбом, чиме је отклоњен могућ утицај интерних упутстава Пореске управе на начин примене критеријума. Активност пореских органа сведена је на примену одредби Уредбе кроз програмску апликацију која искључује волунтаризам и дискрецију у поступку одређивања висине пореских обавеза.

Нови систем паушалног опорезивања више не познаје групе обvezника већ сваку делатност сагледава посебно. Полазна основица се добија када се просечна месечна зарада у општини/граду помножи са бројем запослених и подели са бројем становника у општини/граду. Оваква основица је израз реалне економске моћи општине/града и имаће за последицу да пореске обавезе адвоката порасту у Београду и Новом Саду, јер су и могућности зараде адвоката у овим градовима највеће. На другој страни пореске обавезе свим осталим адвокатима у Србији ће или остати исте или ће се умањити, имајући у виду да је и могућност зараде знатно мања, што је принципијелно гледано – правично. Повећање пореских обавеза у Београду износиће у просеку од 3.000 – 6.000 РСД за период од четири године (у зависности од општине) при чему ће постојати заштитни механизам према којем висина пореске обавезе у периоду од 2020 – 2023 може порасти максимално до 10% годишње. Међутим, 2023. године пореске обавезе се морају ускладити са Уредбом, а након тога повећање може наступити само у случају повећања бруто зараде по запосленом у општини/граду, које не може бити значајно.

У циљу уједначавања висине пореских обавеза свих адвоката са исте општине/града нови систем умањује пореске олакшице приликом отпочињања бављења адвокатуром и по трајању и по висини, као и пореске олакшице на крају каријере по висини. Ова промена одразиће се превасходно на младе колеге које почину да се баве адвокатуром након 2020. године и старије колеге које почину да се баве адвокатуром након пензионисања. Реално је очекивати да ће измене резултирати смањењем броја нових адвоката, јер се умањују стимулативне пореске олакшице код отпочињања бављења адвокатуром тако што се период од првих 5 година скраћује на 3 године и тако што је уместо пореског умањења од 50% сада прописано умањење од 20% за прву, 15% за другу и 10% за трећу годину. Једино ће колеге млађе од 30 година имати кумулативно умањење од 50% за прву, 45% за другу и 40% за трећу годину, јер је у интересу професије да се обнавља из реда младих – каријерних адвоката који су изабрали адвокатуру за свој једини животни позив. Конечно, реално је очекивати да ће и смањење пореске олакшице за колеге старије од 60 година - са досадашњих 50% на 30%, одвратити одређени број старијих колега да почину да се баве адвокатуром након остварења права на старосну пензију, док ће адвокати који су остварили дугогодишњу каријеру у адвокатури свакако бити у могућности да поднесу умањење олакшице, макар и кроз старосну пензију коју су у међувремену остварили.

Како је један број колега који је уписан пре 10-так година у протеклом периоду остварио и олакшице по актуелном моделу опорезивања (50% у првих пет година) и погодност да им пореске обавезе потом буду замрзнуте (50% у наредних пет година) што значи да су у протеклој деценији плаћали порез у минималном износу реално је очекивати да ће им у наредном периоду пореске обавезе бити повећане за више од 6.000 РСД како би се изједначиле са обавезама које плаћају остale колеге који у моменту замрзавања пореских обавеза нису имали олакшице. Међутим, и ово повећање биће постепено и распоређено у наредном периоду од четири године.

Према важећем систему паушалног опорезивања, колеге које су отпочеле да се баве адвокатуром након остварених 20-25 година стажа у суду, тужилаштву или органу управе остваривали су најпре умањење од 50% првих пет година бављења адвокатуром а по протеку ове погодности - умањење 50% по основу година старости, због чега је ова групација адвоката представљала нелојалну конкуренцију свим осталим колегама. Према новом систему ове колеге ће имати значајно смањење погодности приликом уписа (само у прве три године у висини 20%, 15% и 10%), што ће допринети правичности у висини пореских обавеза.

Радна група предложила је УО АКС да достави Министарству финансија позитивно мишљење јер је предложена уредба уважила захтеве адвокатуре када је реч о потреби унапређења система паушалног опорезивања адвоката и успостављања трајног модела опорезивања који је јасан, предвидив и правичан.

